

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

Регионална инспекция по околната среда и водите - Плевен

УТВЪРДИЛ:

ГАБРИЕЛ САВОВ
ДИРЕКТОР НА РИОСВ - ПЛЕВЕН

ДОКЛАД

от комплексна проверка по прилагане на екологичното законодателство

Обект: предприятие за производство на растителни масла за хранителни и технически цели, стопанисвано от "МАРИЦА ОЛИО" АД

Дата на извършване на проверката: 15.05.2018 г.

Място на извършване на проверката: с.Ясен, община Плевен, ПИ 87597.403.101

Проверени компоненти и фактори на околната среда:

- Атмосферен въздух;
- Опасни химични вещества.

Основание на проверката: планов текущ контрол на основание чл.26, ал.3, т.1 от Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси, чл. 24 и чл.30з от Закона за чистотата на атмосферния въздух, чл. 154 от Закона за опазване на околната среда и Годишен план за контролната дейност на РИОСВ – Плевен през 2018 г.

Цели на проверката:

Осъществяване на планов контрол по спазване изискванията на:

- Закона за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ);
- Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси;
- Наредбите към горепосочените закони, приложими към дейностите в обекта.

Констатации:

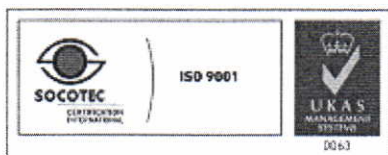
"Марица олио" АД е обект за производство на растителни масла за хранителни и технически цели. Предприятието се намира в землището на с. Ясен. Режимът на работа на обекта е непрекъснат. Към момента на проверката дружеството има издадено Решение №ПН 24 ПР/30.03.2018 г. на Директора на РИОСВ Плевен да не се извършва ОВОС за инвестиционно намерение - „Предприятие за производство на растителни масла за технически и хранителни цели, разширение (етап II), включващо следните подобекти: рафинерия за рафиниране на растителни масла, склад за материали, разширение на съществуващ склад за сурово (нерафинирано) масло, сушилни за зърно”.

Стартирано е изграждането на съоръженията, предвидени с горесцитираното ИП.

В периода от предшестващата планова проверка КПКД-20/10.05.2017 г. на площадката не са въведени в експлоатация съоръженията, предвидени в ИП.

Проверени са следните производствени участъци и документи:

- парова централа;
- цех "Подготвително - пресов";
- цех „Екстракция”

- резервоари за съхранение на сурово олио;
- резервоари за съхранение на хексан;
- отчетни документи, информационни листове за безопасност и др.

Атмосферен въздух:

На територията на обекта се експлоатират горивни и технологични източници на емисии от прах и летливи органични съединения (ЛОС) във въздуха.

Източниците на ЛОС са основни или спомагателни съоръжения към инсталацията за екстракция (извличане на растителни масла). Дейността попада в обхвата на *Наредба 7/21.10.2003 за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в околната среда, главно в атмосферния въздух, в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации*, заради употребата на хексан (органичен разтворител) в количества, надвишаващи определената в наредбата прагова стойност. Емисионната норма за работата на инсталацията за екстракция в обекта, определена в прил.2 на Наредба 7/2003г. е норма за общи емисии (НОЕ). НОЕ определя максималния разход на хексан на тон преработено семе в рамките на една календарна година.

Задължението на дружеството да бъде представен в РИОСВ-Плевен План за управление на разтворителите, обхващащ изтеклата 2017г. е изпълнено. Планът е представен в нормативно определения срок. Данните, декларирани в масовия баланс на разтворителя са доказани със счетоводни справки, заверени от законен представител на дружеството. Оценката на съответствието на приложимата за обекта НОЕ е, че за 2017г. тя е спазена. Проверката на направената от оператора оценка на съответствието с НОЕ се потвърди при проверка на информацията на място в обекта.

При огледа на обекта беше проверено изпълнението и спазването на мерките за ограничаване на емисиите на хексан с цел спазване на емисионната норма за 2017г. Техническите мерките и дейностите, предвидени за текущата година се изпълняват. Проверена е и моментната наличност на разтворител в резервоарите.

Източниците на прахови емисии във въздуха са технологични съоръжения от цех "подготвително-пресов" и паровата централа. Последните измервания на емисиите при работата им са проведени през 2015г. До края на 2017г. е трябвало да бъдат проведени, задължителните по Закона за чистотата на атмосферния въздух собствени периодични измервания за източниците на прах. Задължителният емисионен контрол за описаните източници не е проведен нито в нормативно определения срок, нито след изтичането му до датата на проверката, за което на „Марица олио“ АД е съставен акт за установяване на административно нарушение.

Горивният източник в предприятието е парен котел на гориво слънчогледова люспа, оборудван с пречиствателно съоръжение електрофилтър.

Емисиите от работата на котела са мерени през двукратно през 2016г. от акредитирани лаборатории. На базата на протокол от планово контролно измерване на дружеството е наложена текуща санкция за превишени норми (НДЕ) на въглероден оксид и е издадено предписание за предприемане на мерки за привеждане в съответствие НДЕ. Второто измерване е възложено от „Марица олио“ АД с цел доказването на резултата от предприетите действия. Въз основа на протокола от собственото измерване текущата е санкция е намалена. В текущата година е ангажиран производителя на котела с последващи мерки за постигане на емисионната норма.

Опасни химични вещества и контрол на риска от големи аварии с опасни вещества ***I. Контрол по изпълнения на изискванията на Регламент 1907/2006 (REACH)***

Към момента на проверката "Марица олио" АД е потребител по веригата съгласно определенията на Регламента. Към настоящия момент се произвеждат растителни масла само за хранителни цели, при което не се прилага изискванията за регистрация на веществата съгласно Регламент (ЕО) 1907/2006 (REACH). За периода от предходната проверка в обекта няма промяна във вида на използваните химикали и доставчици.

От въвеждането в експлоатация до настоящия момент на проверката дружеството не е извършвало внос на химикали от страни извън ЕС с което няма задължения за регистрация и нотификация на веществата в Европейска агенция по химикали.

На територията на обекта се съхраняват информационни листове за безопасност (ИЛБ) на използваните химикали, съответстващи на Приложение II на Регламент REACH и инструкции за безопасна работа с ОХВ.

Дружеството е информирано при проверката, че при реализиране на инвестиционното намерение, включващо рафиниране на растителни масла, за което има издадено Решение №ПН 24 ПР/30.03.2018 г. на Директора на РИОСВ Плевен, е необходимо да се определят във вид на химични вещества (продукти) ли ще са получените при процесите съставки или ще се класифицират като отпадъци. В случай, че се произвеждат химични вещества (продукти) над 1 тон/година и не са в изключенията по чл. 2 на Регламент (ЕО) 1907/2006 (REACH), е необходимо да се спазят изискванията за регистрация на веществата, определени в регламента.

II. Контрол по Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси (обн. ДВ, бр. 43 07.06.2011г.).

Към настоящия момент на територията на площадката се изгражда рафинерия за рафиниране на растителни масла, склад за съхранение на бутилкови мобилни групи с компресиран природен газ и резервоари за съхранение на химикали, за които има издадено Решение №ПН 24 ПР/30.03.2018 г. на Директора на РИОСВ Плевен. На територията на обекта има резервоари за съхранение на разтворител хексан. При огледа се констатира, че е ограничен достъпа до резервоарите (ограда), поставени са необходимите знаци за опасност. Резервоарите са двустенни за постигане на предотвратяването на разливи в почвата, пространството между стените на резервоарите е запълнено с азот, които е част от автоматизираната система за контрол за евентуален пробив на стените на резервоара. Монтирани са датчици, отчитащи препълване на резервоарите. На работещите се води се периодичен инструктаж, осигурен е достъп до ИЛБ.

Организацията за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси, както и прилагането на превантивни и коригиращи мерки от страна на оператора, отговарят на изискванията на Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси.

III. Глава 7, раздел I на Закона за опазване на околната среда (ЗООС)

Към момента на проверката „Предприятие за производство на растителни масла“, с. Ясен се класифицира като обект с нисък рисков потенциал по реда на Глава 7, раздел I на ЗООС. При проведената процедура по реда на Глава 6, раздел III на ЗООС е извършена от оператора оценка по чл.99б) от ЗООС и са потвърдени местоположението на предвидените с инвестиционното предложение съоръжения за съхранение на химикали от Приложение №3 на ЗООС, както и безопасните отстояния до тях. Към момента на проверката, дружеството в качеството си на оператор на предприятие с класификация нисък рисков потенциал има задължение да изготви и представи в РИОСВ Плевен Доклад за политиката за предотвратяване на големи аварии, изготвен в съответствие на Приложение №2 от Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за ограничаване на последствията от тях.

Заклучение:

При производството на пара за технологични нужди в паровата централа на “Марица олио” АД, с.Ясен е превишена нормата за допустими емисии на въглероден оксид, в нарушение на Закона за чистотата на атмосферния въздух, за което на дружеството е наложена текуща санкция. Дружеството работи по програма за постигане на съответствие с емисионната норма. За непроведен в срок емисионен контрол на източници на емисии на прах, експлоатирани в обекта, на дружеството е съставен акт за установяване на административно нарушение.

Приоритети при провеждане на следваща контролна проверка:

- контрол за изпълнение на задължения по екологичното законодателство.